

Qualify és minősít

Az angol szakcikkekben gyakran felmerül, hogy hogyan mondjuk, hogy „minősítünk” egy anyagot, eljárást stb. A magyar-angol szótár ad olyan fordítást, hogy „qualify”, de az nem ilyen értelemben „minősít”. Idézem a legnagyobb elérhető magyar-angol szótárt:

qualify [ˈkwɒlɪfaɪ | ˈkwɑː-] A. tri 1. a) **qualify** sb for sg vkt vmre képesít, vkt vmre alkalmassá tesz; **qualify** sb for doing sg, **qualify** sb to do sg vkt vmnek a megtevésére / gyakorlására képesít; **qualify** oneself for a job álláshoz szükséges képesítést / képzettséget megszerz; **be qualified to teach** English angol (nyelvtanári) képesítése van b) jog feljogosít (for vmre) 2. a) **qualify** sb / sg él (vmt vmnek minősít) b) nyelvi minőséget / milyenséget / tulajdonságát meghatározza / jelöl (vmnek), minősít 3. a) módosít, szűkít, megszorít (általánosítást, állítást), fenntartással / fenntartással él (vmt illetően) b) mérsékel, csökkent, korlátoz /élvezet; *milyen körülmény?*, enged (csínyviselkedés) 4. a) felhívít, felelőst, felvevő (által); **qualify** brandy with water pálinkát vízzel hígít / kever b) **be** **qualify** tea with rum teába rumot önt, teát megrumoz; B. mi 1. a) megszerzi a szükséges képesítést / képzettséget (for vmre/vmhez); **qualify** for medicine orvostudományt / orvosnak tanul; **qualify** as (a) doctor orvosi képesítést szerez / nyer, orvossá avatják b) felhatalmazást / jogot szerez / nyer (for vmre) c) **sp** **qualify** (for the next heat) továbbjut; **qualify** for the finals bejut / bekerül a döntőbe 2. US felesküszik, hivatali esküt tesz, vmre esküt tesz, megesküszik

Egyetlen jelentést írok, amit „minősít”-nek fordíthatunk, a 2. jelentést:

qualify somebody/something as something = valakit/valamit valaminek minősít

Példamondat híján nem igazán tudom elképzelni a használatát, ezért nézzük meg ezt a jelentést angol szótárakban. Az alábbi szótárakban néztem meg:

<https://www.ldoceonline.com/dictionary/qualify>

<https://www.dictionary.com/browse/qualify>

<https://www.thefreedictionary.com/qualify>

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/qualify>

<https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/qualify>

<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/qualify>

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/qualify>

A Free dictionary:

*I can't **qualify** his approach as either good or bad.* = Nem tudom a hozzáállását sem jónak sem rossznak **minősíteni**.

Merriam-Webster:

*cannot **qualify** it as ... either glad or sorry* = nem tudom sem örömtelének, sem szomorúnak **minősíteni**

A többi szótárban nem is találtam ilyen példamondatokat.

Hát, ez bizony nem az a jelentés, amire a szakcikkekben szükségünk van.

Jelent persze a *qualify* olyat is, hogy *minősül valaminek/valamilyennek*, az sokkal gyakoribb jelentés, a legtöbb szótárban benne van, de annak ehhez semmi köze.

Longman:

*It doesn't **qualify** as a date if you bring your children with you.* = Nem **minősül** randinak, ha a gyerekeidet is magaddal hozod.

Akkor hát a szakcikkekben mit használhatunk a „minősít”-re? Erős a gyanúm, hogy ez egy nagyon magyaros szóhasználat de szerintem nem érdemes görcsösen ragaszkodni ehhez a magyar kifejezéshez és erőltetni ennek az angol fordítását.

Alább felsorolok néhány lehetséges alternatívát. Ezek persze nem szó szerinti fordítások, és lehet, hogy találhatnánk még más szavakat is. Megpróbáltam a jobbakat előre tenni, a kevésbé jókat hátrébb ☺

characterize = jellemez (konkrét vizsgálatok alapján)

Ez gyakori, ismert szó a szakcikkekben, annyiban különbözik a „minősít”-től, hogy nem tartalmaz értékítéletet. Azonban az értékítélet nem is szerves része egy anyag vagy eljárás „minősítésének”.

measure hardness, tensile strength stb.

Ha konkrétan leírjuk, milyen vizsgálatokat végeztünk, rendszerint ez is helyettesítheti a „minősít”-et.

grade (jelentésben talán ez áll legközelebb a „minősít”-hez, azonban ez általában azt jelenti, hogy besorol egy kategóriába, vagy elhelyez egy skálán)

Longman:

to say what level of a quality something has, or what standard it is

All the parks are regularly checked and graded by tourist board inspectors.

Plutonium is graded by its isotopic composition.

One supermarket now grades its wines on a scale of 1 to 9, from driest to sweetest.

Beef is graded on the basis of its fat content.

test = kb. bevizsgál (ez a jelentése hasonlít a „minősít”-hez)

Bizonyos szövegekörnyezetekben ez tökéletesen helyettesítheti a „minősít”-et.

evaluate = értékel

Longman:

The new drug is being evaluated in clinical trials.

There is a growing demand for the development of methodology to evaluate nutrition and dietetic programs.

We need to carry out a proper evaluation of the new system.

rate

Dictionary.com:

to estimate the value or worth of; appraise:

to rate a student's class performance

